

SYLWESTER DWORACKI

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Marbodi *Liber lapidum*

Beryllus est lymphaticus
Ut sol in aqua limpidus:
Figurat vota mentium
Ingenio sagacium:
Quod magis libet mysticum
Summae quietis otium.

Sapphirus habet speciem
Coelesti throno similem:
Designat cor simplicium
Spe certa praestolantium
Quorum vita et moribus
Forte fulget virtutibus.

Sardonyx constat tricolor
Homo fertur interior
Quem designat humilitas
Per quem albescit castitas:
Ad honestatis cumulum
Rubet quoque martyrium.

Jacinthus est caeruleus
Nitore medioximus,
Cuius decora facies
Mutatur ut temperies:
Vitam signat angelicam
Discretionem praeditam.

Jaspis colore viridi
Praefert virorum fidei,
Quae in perfectis omnibus
Numquam marcessit penitus,
Cuius forti praesidio
Resistitur diabolo.

Kamienie szlachetne według biskupa Marboda

Beryl jasnym źródłem tryska,
Niczym słońce w wodzie błyska.
W nim umysłów są życzenia
I talenty godne pienia,
A mistyczne wciąż pragnienie:
Pełny spokój i wytchnienie.

Szafir bliski jest piękności
Tronu z nieba wysokości.
Prostych ludzi serca znakiem,
Co nadziei dążą szlakiem.
Życiu ich i obyczajom
Cnoty blasków swych dodają.

Trzy sardonyks barwy nosi,
Głębię wnętrza nimi głosi:
Znak człowieka pokornego,
Biel czystości wielbiącego,
A wskazując godne szczyty
W czerwień męki jest spowity.

Hiacynt błękit ma wpisany
Odpowiednio stonowany,
A pięknego wciąż oblicza
Ciepła aura mu użyzca.
Znak w nim życia anielskiego,
Kontemplacji oddanego.

Jaspis w zieleń przyodziany,
Jest symbolem ludzkiej wiary,
Ta co siły ciągle daje
I w najlepszych nie ustaje.
Tarczą ona dla człowieka,
Diabła trzyma wciąż z daleka.

przełożył
Sylwester Dworacki

Uwaga: Poetycki opis pięciu szlachetnych kamieni i ich niezwykłych właściwości pochodzi z popularnego w Średniowieczu poematu *Liber lapidum*. Dzieło jest przypisywane biskupowi Marbodowi z Rennes (ok. 1035–1123).